

Ministerie van Justitie en Veiligheid
De minister, de heer D.M. Van Weel
Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
Mercuriusplein 3
2132 HA Hoofddorp
T 088 496 03 01
nba@nba.nl
www.nba.nl

Datum	Onderwerp	Referentie	Uw kenmerk	Bijlage(n)	E-mail/Telefoon
15 juli 2025	Definitie accountant in Awb	25/DB/05624			

Geachte heer Van Weel,

Met deze brief stellen wij u voor bij de Staten-Generaal een wetsvoorstel aanhangig te maken waarmee de definitie van 'accountant' zoals die nu is opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) wordt gewijzigd. Het doel daarvan is om een grotere groep van accountants onder die definitie te laten vallen, waardoor ook een grotere groep van accountants in staat wordt gesteld om verklaringen of mededelingen af te geven bij de toepassing van subsidie- of bekostigingsregelingen vanuit de overheid. De beroepsgroep als geheel kan daarmee ook beter de rol van accountant voor het midden- en kleinbedrijf vervullen.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Wij lichten ons verzoek hierna graag toe.

Achtergrond van ons voorstel

Het accountantsberoep is wettelijk geregeld met de Wet op het accountantsberoep. Met die wet is tevens de Nederlandse beroepsorganisatie van accountants (NBA) ingesteld. Een onderdeel van de wettelijke taak van de NBA is het beheer van het accountantsregister. Op een aanvraag worden daarin natuurlijke personen als accountant ingeschreven. Alleen ingeschrevenen zijn bevoegd om de beroepstitel Accountant-Administratieconsulent, afgekort AA, of Registeraccountant, afgekort RA, te voeren. Deze titels genieten wettelijke bescherming.

Om ingeschreven te kunnen worden, moeten aspirant-accountants een opleiding hebben gevolgd die is aangewezen als een opleiding die voldoet aan de eindtermen zoals die zijn vastgesteld door de Commissie eindtermen accountantsopleiding (CEA). De CEA is een zelfstandig bestuursorgaan dat valt onder de verantwoordelijkheid van uw ambtgenoot, de minister van Financiën. De CEA kent verkort weergegeven twee soorten eindtermen.

De eerste 'set' eindtermen is gericht op accountants die in het accountantsregister worden ingeschreven met de aantekening dat hun opleiding voldoet aan de eisen voor het verrichten van wettelijke controles, bedoeld in artikel 1, onderdeel p, van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta). Accountants die met de beroepstitel Registeraccountant in het accountantsregister worden ingeschreven, zijn ook bevoegd om wettelijke controles bij

organisaties van openbaar belang (artikel 1, onderdeel I, van de Wta) te verrichten. Accountants die met de beroepstitel Accountant-Administratieconsulent met aantekening worden ingeschreven, hebben die bevoegdheid niet.

De tweede 'set' eindtermen heeft evengoed betrekking op een opleiding die aspirant-accountants toegang geeft tot inschrijving in het accountantsregister, maar dan zonder de aantekening dat zij een opleiding hebben voltooid die is gericht op het verrichten van wettelijke controles. Ook deze groep van accountants is na inschrijving in het accountantsregister bevoegd om de titel Accountant-Administratieconsulent of Registeraccountant te voeren. Alleen de opleiding die is gericht op inschrijving in het accountantsregister met de beroepstitel Accountant-Administratieconsulent kent de opleidingsvariant die is gericht op inschrijving in het accountantsregister zonder de aantekening.

Evenals de opleiding voor inschrijving in het accountantsregister mét aantekening, omvat de opleiding voor inschrijving zonder aantekening de theorie en de vaardigheid op de vakgebieden die noodzakelijk zijn om controles uit te kunnen voeren, maar is meer gericht op de rol van een brede adviseur voor het midden- en kleinbedrijf.

Alle accountants zijn dan ook opgeleid om in brede zin 'assurance-opdrachten' te verrichten. Assurance-opdrachten zijn opdrachten waarbij een accountant kort gezegd een bepaalde mate van zekerheid verstrekt. Een wettelijke controle is een assurance-opdracht, maar voor het werkveld van accountants is er nog een groot aantal andere opdrachten dat als assurance-opdracht wordt aangemerkt¹. Voorbeelden van andere assurance-opdrachten zijn onder andere vrijwillige controles die voortvloeien uit de statuten van een rechtspersoon en de verklaring van een accountant bij een financiële verantwoording op grond van subsidie- of bekostigingsregelingen.

De aanleiding voor ons voorstel

Voor de toepassing van laatstgenoemde regelingen, wordt in overheidsregelingen van de ontvangende organisaties verlangd dat zij bij hun financiële verantwoording een verklaring of mededeling van een accountant voegen. Een betrokken accountant verricht daarmee een assurance-opdracht.

In kaderregelingen wordt in overeenstemming met de definitie van accountant zoals die in de Awb is opgenomen, door overheidsinstanties verwezen naar de definitie van accountant zoals die is opgenomen in het Burgerlijk Wetboek. De definitie van accountant in het Burgerlijk Wetboek is echter beperkt tot de Registeraccountant en de Accountant-Administratieconsulent die mét de aantekening in het accountantsregister is ingeschreven (artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek).

Daarmee worden accountants die zonder aantekening zijn ingeschreven in het accountantsregister dus uitgesloten van de mogelijkheid om verklaringen of mededelingen te geven bij financiële verantwoordingen die gevraagd worden in het kader van subsidie- en bekostigingsregelingen. Dit terwijl de werkzaamheden die nodig zijn om tot zo'n verklaring of mededeling te komen, niet zijn aangemerkt als het verrichten van wettelijke controles in de zin van de Wta. Bij dergelijke opdrachten is sprake van controles uit hoofde van een andere wet of van vrijwillige controles. Deze controles en andere diensten kunnen beroepsmatig gezien, ook evengoed uitgevoerd worden door accountants die zonder aantekening in het accountantsregister zijn ingeschreven. Deze accountants zijn immers ook in brede zin opgeleid om assurance-opdrachten te verrichten.

¹ Een uitgebreidere uitleg is opgenomen in de brochure 'De accountant verklaart!' (<https://www.nba.nl/over-nba/zoek-een-accountant/de-accountant-verklaart/>)

Ook ontstaat door de verwijzing naar de beperkte definitie in het Burgerlijk Wetboek onnodige druk op collega-accountants die mét aantekening in het accountantsregister zijn ingeschreven. Dit knelt des te meer nu weliswaar de instroom in het beroep nog op peil blijft, maar de vraag naar de diensten van accountants groeit en het tekort aan accountants toeneemt.

Naar de stand van ultimo 2024 zijn in het accountantsregister ruim 22.000 accountants ingeschreven. Daartoe behoren ruim 700 actieve accountants die zonder aantekening zijn ingeschreven. Wij verwachten dat dit aantal nog toe zal nemen.

De voorgestelde wijziging

In de artikelen 4:37, eerste lid, onderdeel h, 4:64, tweede lid en 4:78, eerste lid, van de Awb wordt voor de invulling van het daar gebruikte begrip van accountant verwezen naar artikel 393, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

In dat laatste artikel wordt zoals gezegd de Registeraccountant genoemd en de Accountant-Administratieconsulent die in het accountantsregister is ingeschreven met aantekening.

Gelet op het voorgaande, luidt ons voorstel om aan de Staten-Generaal een wetsvoorstel voor te leggen waarmee voor de definitie van accountant in de Awb wordt verwezen naar de definitie van accountant in artikel 1 van de Wet op het accountantsberoep. Onder die definitie vallen alle Accountants-Administratieconsulenten en Registeraccountants.

Wij rekenen erop dat als de definitie van accountant in de Awb is aangepast zoals door ons voorgesteld, navolging van de verwijzing naar de definitie in de Wet op het accountantsberoep ertoe zal leiden dat een veel groter aantal accountants in staat gesteld wordt om verklaringen of mededelingen te verstrekken in het kader van de toepassing van subsidie- of bekostigingsregelingen en daardoor de rol van accountant voor het midden- en kleinbedrijf beter kan vervullen.

Verder voorzien wij dat toegang tot een grotere selectie aan opdrachten, de accountantsopleiding en daarmee het accountantsberoep aantrekkelijker kan maken. De vergroting van de aantrekkelijkheid van het beroep is een van de aspecten waarvoor de kwartiermakers toekomst accountancy aandacht vroegen in het rapport 'Druk en tegendruk'². De minister van Financiën heeft dit in zijn appreciatie van dit rapport gesteund³.

Voor zover wij hebben kunnen nagaan in de wetsgeschiedenis, berust het niet op een bewuste keuze van de wetgever om voor de definitie van accountant in de Awb slechts te verwijzen naar Accountants-Administratieconsulenten die met aantekening in het accountantsregister zijn ingeschreven en Registeraccountants. Toch kunnen we ons wel voorstellen, dat het voor de controle van de accountant op bepaalde subsidie- of bekostigingsregelingen, wenselijk wordt geacht dat deze wordt uitgevoerd door een accountant die met aantekening in het accountantsregister is ingeschreven. In zo'n geval kan in de regeling zelf eenvoudig worden verwezen naar de accountant die met aantekening is ingeschreven in het accountantsregister.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid dit verzoek ook in een persoonlijk gesprek met u of uw medewerkers nader toe te lichten.

² Tweede Kamer 2023-2024, 33 977, nr. 46

³ Tweede Kamer 2023-2024, 33 977, nr. 47

Een afschrift van deze brief stuurden wij aan uw ambtgenoot, de minister van Financiën.

Met vriendelijke groet,
het bestuur van de NBA,
voor deze,

drs. K. Douma
voorzitter

S.L. Visser RA
plaatsvervangend voorzitter

